წელიწადი პირველი.

თბილისი, პარასკევი 7 ივლისი 1906 წ.

ახალი ცხოვრება

ცალკე ნომერი 3 კ.

თბილისი, პარასკევი 7 ივლისი 1906 წ.

№ 14. ყოველ დღიური გაზეთი № 14.

პირველ ივლისიდან მიიღება ხელის მოწერა ყოველდღიურ გაზეთ

„ახალ ცხოვრებაზე“.

გაზეთი ეღირება:

თფილისში: წლიურათ—5 მ., ექვსი თვით—2 მ. 50 კ., თვიურათ 50 კ.
ქალაქს გარეთ: წლიურათ 6 მან. ექვსი თვით 3 მ., თვიურათ—60 კ.

ცალკე ნომერი ყველგან 3 კაპ.

ვინც გაზეთს წლის ბოლომდი გამოიწერს იმას გაზეთი 20 ივნისიდან 1 ივლისამდე უფასოთ დაეთმობა.

რედაქციის ადრესი: სემიონოვის ქუჩა № 4.

ფოსტის ადრესი: Тифлисъ, редакція „Ахали Цховреба“.

გაფიცვები პეტერბურგში, მოსკოვში და სხ. აჯანყებული გლეხები მემამულეების ეკონომიებს ანადგურებენ. შეტაკება სალდათებსა და ხალხს შორის კამენეც-პოდოლსკში. ქართული გიმნაზიის განადგურება.

თბილისის ქართულ კერძო გიმნაზიის გამგე კომიტეტი აცხადებს, რომ უბედურათ მოკლულ სათავად-აზნაურო გიმნაზიის ინსპექტორის

შიო ალექსის ძის ჩიტაძის.

დასაფლავება დანიშნულია შაბათს, საღამოს 4 საათზე. ცხედარს გამოასვენებენ ჩუღურეთის წმ. ნიკოლოზის ეკლესიიდან და წაასვენებენ კუკიის სასაფლაოზე. პანაშვიდი გადახდილ იქნება ი. სვანიშვილის სახლში კიროჩნი ქუჩაზე დღეს, პარასკევს, 12 საათზე და საღამოს 7 საათზე.

მეუღლე უსტინა კირილეს ასული ჩიტაძის, დედა დარია და ძმა სიკო ამით აცხადებენ, რომ

შიო ალექსის ძის ჩიტაძის

დასაფლავება დანიშნულია შაბათს, საღამოს 4 საათზე. ცხედარს გამოასვენებენ ჩუღურეთის წმ. ნიკოლოზის ეკლესიიდან და წაასვენებენ კუკიის სასაფლაოზე. პანაშვიდი გადახდილ იქნება ი. სვანიშვილის სახლში, კიროჩნი ქუჩაზე დღეს, პარასკევს, 12 საათზე და საღამოს 7 საათზე.

ამხანაგები უბედურათ მოკლულ დაუვიწყარ **შიო ალექსის ძის ჩიტაძისა** ამით აუწყებენ

შიო ალექსის ძის ჩიტაძის

დასაფლავება დანიშნულია შაბათს საღამოს 4 საათზე. ცხედარს გამოასვენებენ ჩუღურეთის წმ. ნიკოლოზის ეკლესიიდან და წაასვენებენ კუკიის სასაფლაოზე. პანაშვიდი გადახდილ იქნება ი. სვანიშვილის სახლში, კიროჩნი ქუჩაზე დღეს, პარასკევს, 12 საათზე და საღამოს 7 საათზე.

რედაქცია „ცნობის-ფურცლისა“ და „შრომის“ ამით აცხადებს, რომ უბედურად მოკლულ დაუვიწყარ თანამშრომლის

შიო ალექსის ძის ჩიტაძის

დასაფლავება დანიშნულია შაბათს, საღამოს 4 საათზე. ცხედარს გამოასვენებენ ჩუღურეთის წმ. ნიკოლოზის ეკლესიიდან და წაასვენებენ კუკიის სასაფლაოზე პანაშვიდი გადახდილ იქნება ი. სვანიშვილის სახლში, კიროჩნი ქუჩაზე დღეს, პარასკევს, 12 საათზე და საღამოს 7 საათზე.

ჩვენი უთანხმოება.

I

ქუჩა და სათათბირო.

ამხანაგი მენშევიკები ერთხელ კიდევ გვიმეორებენ ძველ ბრალდებას ისინი ბლანკისტობას გვწამებენ. ბოლშევიკები ბლანკისტები არიან, ბლანკიზმი-კი ძირიანათ ეწინააღმდეგება მარქსიზმს,—მაშასადამე ბოლშევიკებსა და მარქსიზმს შორის ხიდია ჩატეხილიო (იხ. „ლამპარი“ № 44 და „სიმართლე“ № 1 პარის და პ—ს წერილები): თუ ბოლშევიკები მარქსისტები არ არიან, მათ ადგილი არ უნდა ჰქონდეთ მარქსისტულ პარტიაში,—მაშასადამე საჭიროა პარტიის განხეთქილება და მათი პარტიიდან განდევნა; მაგრამ თუ პარტიის უმეტესობა ბოლშევიკებს მიემხრობა, თუ ბოლშევიკების განდევნა შეუძლებელი გახდება, მაშინ მენშევიკები უნდა გავიდნენ ამ ვითომდა არა მარქსისტული პარტიიდან, მაშინ უეჭველათ უნდა ჩამოშორდნენ რუსეთის სოც.-დემოკრ. პარტიას და უეჭველათ უნდა დაარსონ თავიანთი საკუთარი პარტია, ე. ი. მაინც საჭირო იქნება პარტიის განხეთქილებაო. ასეთ დასკვნაზე მიგვყავართ პარის და პ—ს წერილებს. ჩვენ ბრალსა ვდებთ ამ ამხანაგებს განხეთქილების სასარგებლო აგიტაციაში, ჩვენ ვამბობთ, რომ ისინი განხეთქილებისკენ ეწევიან ამხანაგებს, და ვიწვევთ თავი გაიმართლონ. ჩვენ ვამბობთ, რომ ბოლშევიკებსა და მენშევიკებს შორის არავითარი განხეთქილება არ არსებობს და არც უნდა არსებობდეს,—მათ შორის მხოლოთ უთანხმოებაა; ჩვენ ვამბობთ, რომ როგორც ბოლშევიკები, ისე მენშევიკები—ორივე მარქსისტულ პოზიციაზე დგანან, განსხვავება მხოლოთ იმაშია, რომ სხვა-და-სხვა ნაირათ აფასებენ დღევანდელ მომენტს და ამიტომ სხვა-და-სხვა ნაირი დასკვნა გამოჰყავთ ერთი და იგივე მარქსისტული პოზიციიდან; ჩვენ ხმამაღლა გვმობთ განხეთქილებას, ჩვენ მოღალატეთ ვთვლით განხეთქილების მომხრეებს, ჩვენ ენერგიულათ მოუწოდებთ ამხანაგებს პარტიული მთლიანობისკენ და ამავე დროს ენერგიულათვე ურჩევთ ნურც ერთ წამს ნუ შეაჩერებენ ურთიერთულ იდეიურ კრიტიკას: ჩვენ გვრწამს რომ „აზრთა შეჯახება სიმართლეს გამოარკვევს“ ვიწვევთ პარსა და პ—ს. გაამტყუნონ ჩვენი ასეთი შეხედულება...

დიახ, ჩვენ შორის მხოლოთ უთანხმოებაა და ჩვენი ვალია გულდასმით გამოვარკვიოთ ეს უთანხმოება.

რაში შესდგება ჩვენი უთანხმოება?

ამბობენ, რომ ხანდახან მორიდან უფრო ადვილი დასანახია სიმართლეო. ჩვენი გერმანელი ამხანაგები გვარიანათ შორს დგანან ჩვენზე, ისინი არ იღებენ პირდაპირ მონაწილეობას ჩვენს იდეიურ ბრძოლაში და, უნდა ვიფიქროთ, რომ მიუდგომლათ გამოსთქვამენ თავიანთ აზრს ჩვენს პარტიულ ცხოვრებაზე. რა აზრის არიან ისინი ჩვენს უთანხმოებაზე? აი რას ამბობენ ისინი: „მენშევიკების თვალთახედვის ისარი ისეთია, რომ... ისინი მეტის-მეტათ აზვიადებენ სათათბიროს მნიშვნელობას და ამცირებენ პროლეტარიატის და წვრილი ბურჟუაზიის მასიურ მოქმედებას“ (იხ. „ეხო“ № 6 ან „ახალ. ცხოვ. № 12). თუ მენშევიკები სათათბიროს მნიშვნელობას აზვიადებენ და, სამაგიეროთ, ამცირებენ მასსის რევოლიუციონურ მოქმედებას ცხადია. ბოლშევიკები უკუღმა უნდა იქცეოდნენ, ე. ი. ისინი სათათბიროს მნიშვნელობას უნდა ამცირებდენ და სამაგიეროთ დიდ მნიშვნელობას უნდა აძლევდნენ მასსის მოქმედებას,—ალბათ ამიტომ არსებობს მათ შორის უთანხმოება. გერმანელი ამხანაგები გვეუბნებიან, რომ ეს სწორეთ ასეაო (იხ. იქვე). ჩვენ ვფიქრობთ, რომ ჩვენი გერმანელი ამხანაგები სწორეთ ახასიათებენ ჩვენს უთანხმოებას. ასევე უყურებს ამ კითხვას ბოლშევიკებისა და მენშევიკების მეტი ნაწილი. (იხილე სიეზდის და ბოლშევიკების რეზოლიუციები). საერთოთ ასევე ესმის ჩვენი უთანხმოება ამხ. პრადიავსაც ბოლშევიკები სულ ქუჩაზე გვითითებენ, მაშინ როდესაც ჩვენ, მენშევიკები, ნაკლები ნდობით უყურებთ ქუჩას—ქუჩაში ბრძოლა „შავი სამუშაოა“—სათათბიროს კი დიდ მნიშვნელობას ვაწერთო: ამხ. პრადიავა, მხოლოთ იმაში შესცდა რომ მან სიტყვა ქუჩა ძალიან მარტივათ წარმოიდგინა და მარტო შეიარაღებულ აჯანყებათ მიიღო, მაშინ როდესაც ბოლშევიკების აზრით, როგორც სამართლიანათ ლაპარაკობენ ჩვენი გერმანელი ამხანაგები, ქუჩა—ეს მასსის რევოლიუციონური მოქმედებაა, რომელიც ხან მიტინგებში გამოიხატება, ხან გაფიცვებში, ხან მანიფესტაციასა და დემონსტრაციაში და ხან კიდევ აჯანყებაში.

მაშ ასე. ბოლშევიკები შედარებით უფრო მცირე მნიშვნელობას აწერენ სათათბიროს და უმთავრეს მნიშვნელობას ქუჩას, ე. ი. მასსის მოქმედებას აძლევენ. მენშევიკები კი შედარებით უფრო ამცირებენ მასსის მოქმედებას, უნდობლათ უყურებენ ქუჩას და სამაგიეროთ მაღლა სწევენ, აზვიადებენ სათათბიროს მნიშვნელობას. რა არის სათათბირო და რაში შესდგება მისი მოქმედება? სათათბირო—ეს „მასსის წარმომადგენელთა კრებაა“, სათაბიროს მოქმედება—ეს „მასსის წარმომადგენელთა“ მოქმედებაა, მათი ენაწყლიანი ორატორობაა რა არის ქუჩა და რაში შესდგება ქუჩის მოქმედება? ქუჩა—ეს თითონ მასსაა, ქუჩის მოქმედება—ეს მასსის პირდაპირი მოქმედებაა, მისი პირდაპირი ბრძოლაა მტრებთან: მიტინგები, გაფიცვები, მანიფესტაციები, დემონსტრაციები, აჯანყება—აი რა არის ქუჩა, აი რაში გამოიხატება მისი მოქმედება. ჩვენ ვამბობთ, რომ რევოლიუციის ბედის გადამწყვეტი ქუჩაა, თითონ მასსაა და არა მისი წარმომადგენლები, და არა სათათბიროს ორატორები, ჩვენ ვამბობთ, რომ სათათბიროს მასსა უდგამს სულს და არა სათათბირო მასსას, რის გამოც, ჩვენი აზრით, ბრძოლის მთავარი ასპარეზი დღევანდელ მომენტში ქუჩაა და არა სათათბირო, ბრძოლის მთავარი ფორმა დღევანდელ მომენტში მასსის პირდაპირი ბრძოლაა, და არა მისი წარმომადგენლების, მისი „გმირების“ მოღვაწეობა. ამიტომ არის, რომ ისე არაფერი არ ახარებს ბოლშევიკებს, როგორც მასსის რევოლიუციონური მოქმედება—სულ ერთია მიტინგისა და გაფიცვის ფორმა ექნება ამ მოქმედებას, თუ დემონსტრაციისა და შეიარაღებული აჯანყების. ეს, რა თქმა უნდა, არ უარჰყოფს მასსის „წარმომადგენელთა“ მოქმედებას, ჩვენ მხოლოდ ამ მოქმედების მცირე მნიშვნელობას აღვნიშნავთ. სულ სხვანაირათ უყურებენ საქმეს ამხ. მენშევიკები. ისინი მეტის მეტათ აზვიადებენ სათათბიროს მნიშვნელობას, ისინი უნდობლათ უყურებენ მასსის პირდაპირ მოქმედებას, მათი ლაპარაკიდან ყოველთვის შეიძლება ის შთაბეჭდილება გამოიტანო, რომ ვითომ სათათბირო უდგამს სულს მასსის მოქმედებას, და არა მასსა სათათბიროს

მოქმედებას. ისინი მასსის წარმომადგენლებზე და მათს ორატორობაზე უფრო დიდ იმედებს ამყარებენ, ვიდრე თითონ მასსაზე და მასსის მოქმედებაზე... ამიტომ არის, რომ ქუჩაში ბრძოლას უკმეხათ უყურებენ—ეგ „შავი სამუშაოაო“—ამიტომ არის, რომ ისე არაფერი არ ახარებს მენშევიკებს, როგორც არჩევნები ერობაში ან სათათბიროში—ჩვენ დეპუტატებს ავირჩევთ, ისინი კარგათ იორატორებენ და ამგვარათ, მათი ყურის მგდებელი მასსა განათლდება—გარევოლიუციონერდებაო. მათ ჯერ კიდევ ვერ გაუგიათ, რომ მასსა ყველაზე პირველათ საკუთარი მოქმედებით, საკუთარი ბრძოლით რევოლიუციონერდება და არა „გმირების“ ორატორობით...

აი ყველაზე პირველათ რაში გამოიხატება ჩვენი და მენშევიკების უთანხმოება.

პარი და პ. კი ახირებულან, რომ უთანხმოება ბლანკიზმსა და მარქსიზმშიაო. ჩვენ ვამბობთ, რომ ვერც ერთ ამ ამხანაგს ვერ გაუგია ჩვენი უთანხმოება. ეს კიდევ არაფერი: ჩვენ დავამტკიცებთ, რომ მათ სწორე წარმოდგენა არ ქონიათ ბლანკიზმის ვინაობაზე. აი ფაქტები. ბლანკი, ყველაზე პირველათ, იმითი დახასიათდება, რომ „მას არ ჰქონია არც სოციალისტური ტეორია, არც სოციალური დახმარების განსაზღვრული გეგმა“ (იხ. „ინტერნაციონალი“ ფ. ენგელსისა). მაშინ როდესაც ბალშევიკებს სოციალისტური ტეორიაც აქვთ (მარქსის სიციალიზმი) და სოციალური დახმარების გეგმაც (მეორე სიეზდზე მიღებული პროგრამა, სადაც ბალშევიკები უმეტესობას შეადგენდნენ). დავყვეთ ქვეით მეორეთ, იმითი დახასიათდება ბლანკი, რომ „მას სწამდა პატარა, კარგა მოწყობილი ჯგუფი, რომელიც მოხერხებულ დროს აჯანყებას მოახდენს, ხალხს გაიტაცებს და საქმეს ძლევამოსილი რევოლიუციით დაავგირგვინებს“ (იხ. „ინტერნ.“ ფ. ენგელსი). ე. ი. ბლანკის აზრით უმთავრესი მნიშვნელობა მასსის წარმომადგენლების, მასსის „გმირების“ მოქმედებას აქვს, და არა თითონ მასსის მოქმედებას. ჩვენ ვამბობთ, რომ რევოლიუციის დროს თავი და თავი მასსა და მისი პირდაპირი რევოლიუციონური მოქმედებაა, „გმირების“ მოქმედებას შედარებით უფრო მცირე მნიშვნელობა აქვს. ბლანკი ამბობს: თავი და თავი „გმირებია“, და არა მასსა, თუ „გმირები“ კარგა მოიქცევიან, გამარჯვება ჩვენიაო. როგორცა ხედავთ ბლანკიზმი და ბალშევიზმი ძირიანათ ეწინააღმდეგებიან ერთი მეორეს. პარი და კ. კი ჩაგვციებიან, რომ ბალშევიკები ბლანკისტები არიანო! ცხადია ვერცერთ ამ ამხანაგს ვერ სცნობია ბლანკიზმი და ამიტომაა, რომ ერთმანერთში ურევს შავსა და თეთრს. ვუსურვოთ, რომ მეორეთ აღარ დაემართოთ ეს „საჯაყი“ საქმე...

კობა

სადღეისო კითხვები.

მთავრობის შურისძიება.

მთავრობა იაფათ არ უჯენს ხალხს მასთან ბრძოლას. სისხლის ღვრით ივსება რუსეთის ქალაქების ქუჩები და სოფლების მიდამოები. მის პროვოკატორულ მოქმედებას საზღვარი არ უჩანს. მისი ერთათ ერთი მიზანია სისხლის მორევში ჩაახრჩოს თავისუფლებისათვის მებრძოლი ხალხი. ამიტომ იგი ყოველ ფეხის ნაბიჯზე, ყოველივე თავის მოქმედებით ცდილობს როგორმე გამოიწვიოს სისხლის ღვრა, ხალხის აწიოკება-აკლება. მისი აგენტები ყოველგან დაძრწიან უდანაშაულო მსხვერპლების ხელში ჩასაგდებათ. ისინი ავრცელებენ ხალხში ურთიერთ მძულვარებას, შურის ძიებას, ისინი რყვნიან ჯარის კაცებს, რომლებსაც თავისი ავაზაკური განზრახვათა ბრმა იარაღად იყენებენ. დღეს მთავრობა ხედავს, რომ მისი უკანასკნელი დღეები მოახლოვდა, იგი ამჩნევს, რომ ჩქარა იგი, ვითარცა დამნაშავე ხალხის წინაშე, ამავე ხალხის სამსჯავროს წინაშე უნდა წარსდგეს. იგი კარგათ ხედავს, რომ ხალხის რისხვას თავს ვერ დააღწევს, და აი დღესვე, როცა ფიზიკური ძალა კიდევ მის ხელშია, მთავრობა ემზადება უმაგალითო სისხლის ღვრის მოსახდენათ. ბელოსტოკის უკანასკნელი „პოგრომი“, ამასთან მოსახსენებელიც არ იქნება: თითქმის ყველა ქალაქებიდან ყოველ დღე იბეჭდება ტელეგრამები, რომ მთავრობის საიდუმლო და არა საიდუმლო აგენტები, სასახლის კომენდანტის, კამარილის მეთაურის—ტრეპოვის განკარგულების თანახმათ ამგვარ აგიტაციას ეწევიან უმაგალითო სისხლის ღვრისათვის. რუსეთის ხალხს დიდი განსაცდელი მოელის, თუ მან დროზე არ მიიღო შესაფერი ზომები. მთავრობა შეიარაღებულია, მაშინ როცა ხალხს იარაღი არ აქვს, და ამით სარგებლობს დამნაშავე მთავრობა. ჩვენ მხარეს და განსაკუთრებით თფილისს არა ერთხელ განუცდია თავის თავზე ასეთი სისხლის ღვრა. ამ ნახევარი წლის განმავლობაში თფილისმა გამოსცადა 29 აგვისტო, 22 ოქტომბერი; 22 დეკემბერი; ამას კიდევ ახლა 4 ივლისი მიემატა. დიახ, 4 ივლისის ამბავი—ეს მთავრობის შურის ძიება იყო. მან კარგათ იცოდა, რომ გიმნაზიის მასწავლებლები და მოსამსახურეები თავის სახლიდან მარტინოვს ყუმბარას არ ესროდენ; მაგრამ მან მაინც ამოხოცა და ააწიოკა უდანაშაულო ადამიანები. მაგრამ განა მან როდი იცოდა დამნაშავის და უდანაშაულოს გარჩევა, რომ ახლა, როცა მას გზა-კვალი აერია, მაშინ გამოიჩინოს სამართლიანობა.—ფრთხილათ, მოქალაქენო! ხალხის სისხლით გამაძღარი მთავრობა ვერაგულათ გვიცლის გვერდს. არ გაებათ მის მიერ დაგებულ ხაფანგში.

ორნაირ ქილოზე ლაპარაკი არ შეგვფერის.

ამხ. ისიდორე რამიშვილს განუზრახავს სხვა და სხვა სახალხო კრებებზე და მიტინგებზე დასწრება და სიტყვის წარმოთქმა. ეს ფრიად კეთილი განზრახვაა. დუმის დეპუტატის პიროვნება ქაღალდზე მაინც ხელუხლებელია და რა თქმა უნდა ქაღალდის უფლება პროლეტარიატის წარმომადგენელი ვალდებულია გამოიყენოს, რაც შეიძლება უფრო ნაყოფიერათ, ე. ი. არა მარტო დუმის ტრიბუნიდან ლაპარაკით, არამედ დუმის გარეთაც, თვით ხალხის მასსაშიაც. როგორც ჩანს, ამხ. რამიშვილსაც სწორეთ ასე უნდა ესმოდეს თავის მოვალეობა. ამას წინეთ რამიშვილი დასწრებია მოსკოვში მოსამსახურეთა (ნოქრების) საურთიერთო დახმარების საზოგადოების სიეზდს. ჩვენი ამხანაგი დიდი ოვაციებით მიუღიათ. რამიშვილმა ორჯერ წარმოსთქვა სიტყვა. პირველ სიტყვაში მას უთქვამს: ადგილობრივათ და ცენტრში გამზადებული ძალები გვიახლოვებენ იმ მომენტს, როცა დღემდის დაჯაბნებული პროლეტარიატი მრისხანეთ ადგება თავის მჩაგვრელების წინააღმდეგ, და როცა დამშეული ხალხი მოითხოვს თავისუფლებას და პურსო. რამიშვილი, როგორც სახელმწიფო დუმის წევრი, თავის მოვალეობათ თვლის განაცხადოს, რომ პროლეტარიატს არა ყავს მეგობრები. ბურჟუაზია დუმის გარეთ და ბურჟუაზია დუმაში პროლეტარიატისთვის ერთნაირი მტერია, იმ განსხვავებით, რომ დუმის ბურჟუაზია ლიბერალიზმის სამოსელში არის გახვეულიო. ამიტომ პროლეტარიატმა უნდა შეებრძოლოს არა მარტო რეაქციის ბნელ ძალებს, არამედ იმ საზოგადოებრივ ელემენტებს, რომლებიც - უკვე მთავრობას უახლოვდებიანო („Путь“, № 99). ეს სიტყვები რა თქმა უნდა ლახვარივით მოხვდა გულზე სიეზდის კადეტურათ მოაზრე ნაწილს და როცა ერთმა იმათგანმა (მოროზოვმა) ამხ. რამიშვილს უსაყვედურა, რომ იგი ძლიერ აზვიადებს პროლეტარიატის მნიშვნელობას და მის პოზიციას დღევანდელ მოძრაობაშიო, რამიშვილმა მეორე ხელ აიღო სიტყვის ნება. სამწუხაროთ უნდა აღვნიშნოთ, რომ ამხ. რამიშვილმა ვერ შესძლო იმ პოზიციის დაცვა, რომელიც მან თავის

ფელეტონი

ჩვენ ამას წინათ ვწერდით, რომ თითონ მენშევიკებშიაც არაა სრული ერთსულობა, მათშიაც არსებობენ მემარცხენენი და მემარჯვენენი და მაგალითებათ მოგვყავდა მენშევიკური რაიონები, სევასტოპოლი და ხარკოვი, რომლებიც მხარს არ უჭერენ კადეტების მოთხოვნას. დრო მიდის და ამისთანა მაგალითები თანდათან ხშირდება (მოიგონეთ სარატოვის მუშების რეზოლიუცია, რომლებიც მხარს არ უჭერენ მენშევიკების ტაქტიკას და სხვა). ცხადია მენშევიზმი ერთგვარ ცვლილებას განიცდის, ცხადია მენშევიკების ერთი ნაწილი თანდათან ერკვევა ოპორტიუნიზმიდან და ბოლშევიკებს ემხრობა, მაშინ როდესაც მეორე ნაწილი უფრო და უფრო იფლობა ოპორტიუნიზმის ჭაობში. ძალიან საინტერესო იქნებოდა გაგვეგო, თუ რანაირათ ხდება ეს პროცესი. სწორეთ ამ პროცესის დასასურათებლათ მოგვყავს შემდეგი წერილი.

წერილი „ეხოს“ რედაქციას *)

ბ. რედაქტორო! „გოლოს ტრუდა“-ს მე-7 ნომერში მოთავსებულია შენიშვნა „რედაქციისაგან“ ჩემი წერილის საპასუხოთ, რომელიც მე ნ. რახმეტოვის სტატიის გამო მივიწერე. ეს წერილი „გოლ. ტრ.“ რედაქციამ, მიუხედავათ ჩემი თხოვნისა, რაღაც მიზეზით არ სცნო საჭიროთ დაებეჭდა, ამიტომ მე საჭიროთ მიმაჩნია მოგმართოთ თქვენ თხოვნით, რომ ადგილი მისცეთ მას „ეხოს“ ფურცლებზე.

*) იხ. „ეხო“ № 8

რაც შეეხება „გოლოს ტრუდას“ „რედაქციისაგან“ შენიშვნას, მე საჭიროთ მიმაჩნია შევნიშნო შემდეგი:

1. თუ „გ. ტ.“ რედაქცია სავსებით არ ეთანხმება რახმეტოვის ზოგიერთ შეხედულებას, და კერძოთ, სრულიათაც არ ემხრობა მის აზრს კადეტებთან „პოლიტიკური კოალიციის“ შესახებ“, მის პარტიულ მოვალეობას შეადგენდა, რომ ეს სტატიის დაბეჭდვისათანავე გაეცხადებინა.

2. იმის მოწმობა, რომ რედაქცია „ამსტერდამის რეზოლიუციის ნიადაგზე სდგას და ეს საკმაოთ ნათლათ და გადაჭრით გამოააშკარავა სახელმძღვანელო სტატიებში, რომლებიც ეხებოდა მიმდინარე პოლიტიკის სულ სხვადასხვანაირ კითხვებს“—ასეთი მოწმობა, როგორც გამამართლებელი საბუთი ვერაფერი დამარწმუნებელია, რადგანაც მე ჩემის მხრით შემიძლია მიგითოთ სტატიების მთელ რიგზე, სადაც ნ. რახმეტოვის აზრები ლოღიკურათ გამომდინარეობს. ასეთია განსაკუთრებით ამხ. პლეხანოვის წერილი მუშებისადმი, მისივე პირველი წერილი „ტაქტიკაზე და უტაქტობაზე“ და მთელი წყება სტატიებისა პასუხისმგებელ სამინისტროს მოთხოვნის მხარის დაჭერაზე. მაგრამ ამაზე მე საკმაოთ ნათლათ ვლაპარაკობ ჩემს წერილში „გ. ტ.“ რედაქციის მიმართ.

აი ეს წერილი: **ოპორტიუნიზმის თავქვეზე**. (წერილი რედაქციის მიმართ). ამხ. რედაქტორებო! „გოლოს ტრუდას“ მე-2 № და მე-3 №-ში სწორეთ გასაოცარი სტატია მოთავსებული რახმეტოვისა: „რუსეთის სოციალდემოკრატიის პოლიტიკური ამოცანების კითხვის გამო“.

რახმეტოვის სტატია რომ „გოლოს ტრუდა“-ში არ იყოს მოთავსებული, მასზე ყურადღების მიქცევაც არ ეღირებოდა. ვის რა დავა აქვს, თუ რომელიმე პირს მოესურვება რამდენიმე თაბახი ქაღალდი გააფუჭოს რეგვნული ყბედობით. მაგრამ სწორეთ ამ გაზეთში ნ. რახმეტოვის რეგვნული ყბედობის დაბეჭდვა რედაქციის მხრით ყოველი შენიშვნის გაუკეთებლათ ჩრდილს აყენებს არა მარტო უმცირესობის ლიტერატურულ ლიდერებს, არამედ ამ ფრაქციის ჩვეულებრივ წევრებსაც. და მე, როგორც მეუმცირესე, რომელიც ამ სტატიის დაწერამდინაც, დღითი დღე სულ უფრო და უფრო ვრწმუნდებოდი, რომ მენშევიზმი ოპორტიუნიზმის ჭაობში ეფლობა, განსაკუთრებით მოვალეთ მიმაჩნია ჩემი თავი უარვყო ყოველივე სოლიდარობა რახმეტოვებთან და მოვიხსნა მოვალეობა რომ მათი სიტყვების გულისთვის მე არა ვწითლდებოდე.

ნ. რახმეტოვმა საბოლოვო დასკვნამდი მიიყვანა ის, რაზედაც ასე გულმოდგინეთ, დაწვრილებით ქადაგებდა ამხ. პლეხანოვი თავისი „დნევნიკის“ და „კურიერის“ ფურცლებზე. ამხ. პლეხანოვი გულმოდგინეთ გვერეკებოდა ჩვენ იქითკენ, რომ დაგვეჩქმალა კადეტების ღალატი და გაცემა. ამხ. პლეხანოვმა თავის წერილში მუშებისადმი მოგვცა ნიმუში „ტაქტიანობისა“ („კურიერის“ № 4.), და ამავე დროს ღალატი დაჰფარა დაფნის გვირგვინით, რომელიც ამკობდა „ყველას თავისუფლებისათვის“ ბრძოლას.

ამხ. პლეხანოვი გულმოდგინეთ გვასწავლიდა ჩვენ ვცდილიყოთ ლიბერალური ბურჟუაზიის თანაგრძნობა მოგვეპოვებინა და დაგვეჩლუნგებია მიმდინარე რევოლიუციაში კლასობრივი ბრძოლა პროლეტარიატისა ბურჟუაზიასთან. „კურიერი“ ბანს აძლევდა მას და ამ ბრძოლის უაღრესათ დაჩლუნგებისათვის წამოაყენა ლოზუნგი, რომ პასუხის მგებელ სამინისტროს მოთხოვნას მხარი უნდა დავუჭიროთო. და აი ამის ნაყოფი: ნ. რახმეტოვი, აღფრთოვანებული ამხ. პლეხანოვის „წერილებით ტაქტიკაზე და უტაქტობაზე“ „ამ წერილების აზრის თანახმათ“ ბედავს ახალი ლოზუნგი წამოაყენოს: ლოზუნგი კადეტებთან „პოლიტიკური კოალიციისა“.

კადეტები უკავშირდებიან თვითმპყრობელობასთან ხალხის წინააღმდეგ, პროლეტარიატის წინააღმდეგ, „სოციალდემოკრატი“ რახმეტოვები კი ამ კადეტებს უკავშირდებიან თვითმპრობელობის წინააღმდეგ. კადეტებს უნდათ თვითპრობელობასთან შეკავშირებით მოიშორონ რევოლიუცია, „სოციალდემოკრატ“ რახმეტოვებს კი ამავე რევოლუციის ინტერესებისათვის კადეტებთან ერთათ უნდათ „რეაქცია გაამარტოვონ“. „პროლეტარიატი სჭირიათ მათ“, — კადეტებს, სჭირიათ, რასაკვირველია იმისთვის, რომ თავისი ფრთის ქვეშ იყოლიონ იგი, დაუმორჩილონ ის თავის პოლიტიკურ ხელმძღვანელობას, რათა მისი შემწეობით უფრო ჩქარა და თავისთვის უფრო ხელსაყრელათ გაიყონ უფლობა თვითმპყრობელობასთან, ბრძენ „სოციალდემოკრატ“

პირველ სიტყვაში დაიჭირა, როგორც პროლეტარიატის წარმომადგენელმა. მეორე სიტყვაში ჩვენი ამხანაგი უკან დაიხია, მან უარყო კლასობრივი პრინციპი და პროლეტარიატის დღევანდელი ტაქტიკა. აი რა განაცხადა მან სხვათა შორის: „სოციალდემოკრატები მზათ არიან მხარი დაუჭირონ ნაბოკოვს (სასახლის ლაქიას), როცა იგი მინისტრის პორტფელს მიიღებს... სოციალდემოკრატების ტაქტიკა კადეტების სამინისტროს გარევოლიუციონერებაა... მოსკოვის ამბებმა დაგვიმტკიცეს, რომ პროლეტარიატისთვის საჭირო არ არის „ჰულკმიოტები“ და ხარბაზნების წინააღმდეგ წასვლა, რომ მან არ უნდა აიღოს ხელში იარაღი. იგი თავის გულში და თავში უნდა ატარებდეს რევოლიუციას(?). გაფიცვა უფრო მეტ სარგებლობას მოგვიტანს, ვინემ თოფის გასროლაო“. (იქვე. ხაზს ჩვენ ვუსვებთ). ასე ლაპარაკობდა ამხ. რამიშვილი მოსკოვში. ეს არ არის პროლეტარიატის ენა. პროლეტარიატი მარტოოდენ გულში ვერ ატარებს რევოლიუციას, ეს კადეტური აზროვნებიდანაც უფრო დაბლა დაწევაა. ამხანაგი როგორღაც დაცინის მოსკოვის პროლეტარიატს, რომელმაც მთელი ქვეყნიერება გააკვირვა თავის გმირობით და თვისი შედეგებით. მაგრამ ჩვენთვის უფრო გასაკვირალი ის არის, რომ ამხ. რამიშვილს შეუძლია ორ ნაირ კილოზე ლაპარაკი. არ შეფერის სოციალდემოკრატს ამას რყევა ქვია. ასეთი რყევის მაგალითი გვიჩვენა ერთხელ ამხ. გომართელმა დუმაში. საჭიროა, რომ ასეთ სიტყვას ადგილი არ ქონდეს პროლეტარიატის წარმომადგენლებში.

შიო ჩიტაძე

ქართულმა გაზეთებმა უკვე გვაუწყეს ამ პატიოსანი ადამიანის უდროოთ სიკვდილი თვითმპყრობელობის ავკაცობათა დაუსრულებელ რიგს კიდევ ერთი სიმხეცე მიემატა. ჩიტაძე ერთი საუკეთესო წევრთაგანი იყო მოწინავე ქართველი ახალგაზდობისა, სტუდენტობის დროს, თვისი იდეალისტური მისწრაფებით და გაღვიძებული თეორიტიული ინტერესით საყოველთაო პატივისცემა ჰქონდა დამსახურებული როგორც ქართველ ისე რუს სტუდენტობაში, და განსაკუთრებით თავის თანამემამულეებზე ნაყოფიერ გავლენას ახდენდა. იმავე დროს სერიოზულად სანდო ადამიანის სახელი ჰქონდა დამსახურებული კიევის მოწინავე საზოგადოებაში. უნივერსიტეტს შემდეგ პედაგოგიური სარბიელი აირჩია და ყველგან დიდსა და პატარაში ღრმა და გულწრფელი სიმპატია ჰქონდა დამსახურებული. ლიტერატურულ სარბიელზე ახლად იყო გამოსული, მუდმივათ თანამშრომლობდა „ცნობის ფურცელში“, „შრომაში“ და „ვოზროჟდენიაში“ თვის ლიტერატურულ და პოლიტიკურ თანამოაზრეთა შორის უკანასკნელათ არ ითვლებოდა. და თუმცა ის ჩვენი იდეური მოწინააღმდეგე იყო, მაგრამ მისი მოკვლა ჩვენც არა ნაკლებ გვიმსებს გულს შურისძიების გრძნობით. დეე ეს მსხვერპლიც მუდამ განუშორებელი იყოს ჩვენი ხსოვნიდან და სისხლის ასაღებათ მოგვიწოდებდეს.

ახალი ამბები

სათავად-აზნაურო გიმნაზიის აკლება. როგორც გუშინდელ ნომერში გვქონდა მოხსენებული, 4 ივლისს პოლიცმეისტერის დაჭრის შემდეგ პოლიციელებისა და ჯარის მსხვერპლი გახდა სათავად-აზნაურო გიმნაზიის ინსპექტორი შიო ჩიტაძე. 5 ივლისს პოლიციელებმა განსვენებული შიო ჩიტაძის გვამი გამოიტანეს სასწავლებლის შენობიდან და მიხაილოვის საავადმყოფოში წაიღეს. ამის შემდეგ გიმნაზიის შენობაში შესვლის ნება ხალხსაც მისცეს. შემაძრწუნებელ სურათს წარმოადგენს სასწავლებელი. მთელი შენობა დაბლა სართულიდან დაწყებული მესამე სართულამდე აოხრებული და განადგურებულია. აოხრებულია როგორც კერძო პირებ-ს შეიცრისა და სხვების, აგრეთვე სასწავლო ნივთებიც. დანგრეული სასწავლებლის წიგნსაცავი, სულ ერთიან დახეულია. მთელს შენობაში, ყოველ ფეხის გადადგმაზე ემჩნევა სისხლის წვეთები, ეტყობა დაჭრილ მასწავლებელთ ბევრი ურბე იათ რომ როგორმე თავისათვის ეშველათ. ყველაზე უფრო გულის მომკვლელია დირექტორი შიო ჩიტაძის სადგომი. სასადილო ოთახი სადაც განსვენებული მოუკლავთ სისხლით არის მოსვრილი. იატაკზე დამხმარი ტბაა სისხლისა. მოსვრილია სისხლით კედლები და ჭერიც, ეტყობა სისხლის კამარას ჭერში აუსხამს. სტოლზე ძევს სისხლით გასვრილი დანა, ალბათ ამ დანით გამოსჭრეს შიოს ყელი ტყვიით დაჭრის შემდეგ. დახეულია და სისხლში ყრია განსვენებულის წიგნები, რვეულები და სხვა; სისხლში ყრია ნაკუწ-ნაკუწათ დახეული განსვენებულის სურათებიც. დალეწილი და დამსხვრეული შკაფები, ყუთები ერთი სიტყვით ყველაფერი რაცკი რამ ყოფილა სახლში.

✦ როგორც გვაცნობებენ, **ბათომიდან** ამ დღეებში კიდევ გამოუპარებიათ თბილისისაკენ 50 სალდათი, მაგრამ აქ სალდათები არ ჩამოუყვანიათ; შეიძლება ყარსში ან სხვა რომელიმე ქალაქში გაგზავნეს.

✦ როგორც ვიცით 5 ივლისს დანიშნული იყო ქალაქის საბჭოს საგანგებო კრება რომელსაც უნდა განეხილა უსაქმო დარჩენილ მუშებისათვის საზოგადო სამუშაოს მოწყობის საკითხი. მაგრამ კრებაზე ხმოსნებს უმეტესობა არ გამოცხადდენ, რის გამო კრება ალარ შესდგა. კრებაზე დასასწრებლათ მისულმა მუშებმა ამის გამო გამოიტანეს შემდეგი შინაარსის რეზოლიუცია: ჩვენ 500 უსაქმოთ დარჩენილი მუშები აშკარათ ვხედავთ ამ საზიზღარ ყოფაქცევას ქალაქის ეგრეთ წოდებულ „მამებისა;“ ამით ისინი უარყოფენ ჩვენ სამართლიან მოთხოვნილებას მოგვცენ სამუშაო და პური. ჩვენ დაჟინებით მოვითხოვთ რომ ხვალ 6 ივლისს უსათუოთ მოხდეს საბჭოს საგანგებო კრება; უკეთუ საკმაო რიცხვი წევრებისა ხვალაც არ გამოცხადნენ ჩვენ მიერ იქნება მიღებული უკიდურესი ზომები კრებისათვის საკმაო ხმოსნების მოსაწვევათ.

✦ უსაქმოთ დარჩენილთა ბიურო სთხოვს ინტელიგენტებს დღეს 9 საათიდან გამოცხადდნენ ქალაქის გამგეობაში სამუშაოს მოწმობის მისაღებათ, ხოლო ისინი, რომელნიც სანიტარულ აღწერაში იღებენ მონაწილეობას გაეცნობიან სანიტარულ აღწერას. გააცნობს ექიმი სტეპანოვი.

✦ **თამბაქოს ფაბრიკის მუშათა გაფიცვის ბიუროს განცხადება.** გუშინ შეიკრიბნენ თამბაქოს ფაბრიკის გაფიცული მუშები რიცხვით 250 კაცამდე. კრებამ მოისმინა რა გაფიცვის ბიუროს მოხსენება და ენფიანჯიანცის წინადადება, გამოიტანა შემდეგი რეზოლიუცია: „ერთხელ კიდევ აღვნიშნავთ ხაზეინების ჯიუტობას, რაიც გამოხატა ენფიანჯიანცის წინადადებაში — მოლაპარაკება იქონიოს თვით მუშებთან და არა გაფიცვის ბიუროსთან. კრება ერთხელ კიდევ მოაგონებს ფაბრიკანტების კავშირს, რომ მუშები შეერთებულნი არიან პროფესიონალურ კავშირებათ და მოლაპარაკება შეიძლება კავშირის გამგეობასთან, ან გაფიცვის ბიუროსთან, რომელიც აღჭურვილია ჩვენის ნდობით“.

✦ როგორც იტყობინებიან, ახალციხეში შეიარაღებულ უცნობთ მოუკლავთ გზაში მიმავალი ტყის მცველი კორიბაგი-ოღლი.

✦ გუშინ დილის 6 საათზე, შეიკრიბენ ელექტრონის მოსამსახურენი რიცხვით 300 კაცამდე. დაადგინეს შემდეგი: 1) ვინაიდან დირექტორმა გაფიცვის მოხსნის შემდეგ, წინააღმდეგ თავის დაპირებისა, არ მიიღო დათხოვნილი ამხანაგები, ჩვენ ერთ ხმათ ვაცხადებთ, რომ იმ ამხანაგებს, თუნდაც ისინი 2 წლის შემდეგ იქნან მიღებული, უნდა მიეცეს ჯამაგირი დღიდან გაფიცვის გახსნისა; 2) ვინაიდან ამ უკანასკნელ დროს ხშირდება უკმაყოფილება პასაჟირების და ტრამვაის მოსამსახურეთა შორის კონდუქტორები და ვატმანები ვალდებული არიან მოექცნენ პასაჟირებს ზრდილობით და არ გასცენ იმათ უზრდელი პასუხი შეურაცყოფის დროსაც კი (?) ვინც ამ დადგენილებას დაარღვევს, იგი საამხანაგო სამართალით დასჯილი იქნება: ან ბოიკოტით ან 10 დღის ქირის დაჯარიმებით. 3) დაარსებულ იქნას სამკითხველო ბიბლიოთეკა, რასაც მოხმარდეს გასული წლის შეგროვილი 404 მ. 6. და აგრეთვე მოეთხოვოს დირექციას ამ მიზნისთვის გადადებული ყოველ წლივ 150 მ. 4) ვინაიდან დანიშნული ექიმი თავის დროზე არ მოდის, მოსამსახურენი თხოულობენ: ა) ექიმი მოდიოდეს დილის 11 საათზე და ბ) დანიშნოს მუდმივი ფერშალი.

კავკასია

რაჭა-ლეჩხუმი. როგორც მოსალოდნელი იყო ალიხანოვ-ავარსკის მიერ ცეცხლითა და მახვილით აღდგენილმა მშვიდობიანობამ დიდხანს ვერ გასტანა და დღეს აღელვებული ხალხი დაუნდობლად ერთი მეორეზე ასამართლებს უყველა იმათ, ვინც რეაქციის დროს თავისუფლებისათვის მებრძოლთა გულის გაგმირვას ხელს უწყობდა.

ასეთების რიცხვს ეკუთვნოდა ქრისტეს მცნებას შეუდგენელი დალაშქრული მღვდელი ანტონ ნაჩხიანი, რომელმაც ჯერ კიდევ მაშინ იჩინა თავისი გამცემლობა, როცა პოლიციის მესახებ აქ თუ იმის მოჰკრავდა კარგი ყურს. ბოლოს და ბოლოს როცა მოძრაობა გაძლიერდ „მამა“ ანტონი დაუდაგავთ მას წინააღმდეგ იბრძოდა რის გამო ის ამას წინათ ტყვიით დასჭრეს ლეჩხუმიდან ქუთაისში ჩამოვიდა, მაგრამ ჭრილობას გადაურჩა და ისევ მღვდლობას დაუბრუნდა. 29 ივნის მრევლში მიმავალი ანტონი ხელახლა დასჭრეს ორის ტყვიით სურამში (დეჩხუმის მზრა) და იქვე ჩაიცვალა.

რახმეტოვებს კი არამც თუ უნდათ პროლეტარიატი კადეტებს მიუყვანონ, არამედ ყოველივე მკაცრ, სამართლიან კრიტიკას კადეტების წინააღმდეგ „უაზროდ და ამიტომ უმიზნო გადარევას“ ეძახიან. სწორეთ „მარქსისებულათ“ არის!

სწორეთ „მარქსისებულათ“ ცდილობენ რახმეტოვები ჩამოაგდონ პროლეტარიატი გაალმასებულ კლასთა ბრძოლის გზიდან, რომელსაც წინ მიყავს მთელი ჩვენი რევოლიუცია. რასაკვირველია, მებრძოლი პროლეტარიატი, მისი უმრავლესობა მაინც მათ არ გაჰყვება: ის საკმაოთ იცნობს კაპიტალისტურ ბურჟუაზიას, რომ „კოალიციაში“ შევიდეს მის პოლიტიკურ წარმომადგენლებთან, რომლებიც კადეტების პარტიაში არიან გამეფებული; თითონ კადეტებმაც თავისი ღალატით, ხალხის თავისუფლების გაყიდვით საკმაოთ ასწავლეს პროლეტარიატს ჭკუა და კიდევაც განაგრძობენ ამ სწავლებას, რომ ის — მისი უმრავლესობა მაინც — რახმეტოვებს გაყვეს. მაგრამ მაინც რახმეტოვების ცდას შეუძლია შეაფერხოს როგორც პროლეტარიატის თვით-შეგნების განვითარება, აგრეთვე რუსეთის რევოლიუციის განვითარება.

უმცირესობის ლიტერატურულ ლიდერებს ამისთვის ანგარიში უნდა გაეწიათ, მით უმეტეს, რომ რამდენიმე ნაბიჯი კიდევ იმ გზაზე, რომელზედაც ისინი შესდგენ და რომელზედაც ნ. რახმეტოვი მიდის და... ისინი გადიქცევიან უჯარო გენერლებათ; კადეტებთან წასვლა არ არგია არც პროლეტარიატის ავანგარდს — სოციალდემოკრატიას და არც პროლეტარიატის ფართო მასსას.

დასასრულ, ორიოდე სიტყვა ნ. რახმეტოვის პოლემიკურ ქცევაზე. ის უკვე შემრცხვენია უმცირესობისა.

თითქმის ყველა მათ გაზეთების ფურცლებზე, ყველა მათ ბროშურაში, ყველა მათ სიტყვებში მეუმრავლესენი ერთავათ ლაპარაკობენ „რევოლიუციონურ ბურჟუაზიულ დემოკრატიაზე“, როგორც ისეთზე, რომელთანაც პროლეტარიატმა ერთათ უნდა მიიტანოს მტერზე იერიში; ასეთივე დაჟინებით და სიმტკიცით მეუმრავლესენი გვითითებენ „რევოლიუციონურ გლეხობაზე“, როგორც პროლეტარიატის „ერთ მთავარ მოკავშირეზე“ თანამედროვე ბრძოლაში; ერთი თვალსაჩინო თვისება ბალშევიზმისა არის „გლეხობის უკიდურესი იდეალიზაცია, რომელიც ხანდახან იქამდინ მიდის, რომ იკარგება ის განმასხვავებელი ხაზი, რომელიც მას ჰყოფს პროლეტარიატიდან თვითმპყრობელობასთან ბრძოლაშიაც კი. ძნელი წარმოსადგენია, რომ ნ. რახმეტოვმა ეს არა სცოდნოდა, მაგრამ ის მაინც გვარწმუნებს, რომ მეუმრავლესენი „დამღუპველ გზას ადგიან — ისინი პროლეტარიატს აშორებენ დანარჩენ მებრძოლ ძალებიდან“ და ცდილობს ეს სიცრუვე დაამტკიცოს.

მაგრამ რახმეტოვი იმდენათ გამსჭვალულია ფრაქციული სიძულვილით, რომ იქნება არც კი სცნობდა საჭიროთ მეუმრავლესეთა აზრებს გასცნობოდა, ამ შემთხვევაში მას შეიძლება ავაცილოთ საყვედური სიცრუვისათვის, მაგრამ მან უნდა სცნოს თვისი არა-კეთილ სინდისიერება: მხოლოთ ამ თვისების პატრონს შეუძლია სხვის აზრებს არ იცნობდეს და ამავე დროს კრიტიკას უშვრებოდეს მათ.

„გოლოს ტრუდას“ რედაქციამ არა თუ საჭიროთ არ სცნო რახმეტოვის ამ არა კეთილ სინდისიერებაზე მიეთითებია, არც კი გაასწორა იგი. აშკარაა, რედაქციისთვის სულ ერთია, რა საშუალებითაც უნდა ებრძოლოს მოწინააღმდეგეს. რედაქციის ასეთი ხელის დაფარება ვერაფერს შველის სიცრუვე სიცრუვეთ რჩება, არა კეთილ სინდისიერება — არა კეთილ სინდისიერებათ და მეუმცირესენი უნდა წითლდებოდენ როგორც რახმეტოვისა ისე „გოლოს ტრუდას“ რედაქციის გულისთვის.

ნ. რახმეტოვის თავ-გასულობა უდრის მის არა კეთილ სინიდისიერებას. ის ლანძღავს ამხ. ლენინის ლიტერატურულ ნაწარმოებს, ეძახის მათ „უკაცრავათ პასუხია, ლიტერატურას“ და განაგრძობს: მაგრამ უნდა გამოვტყდეთ, რომ ასეთი დაცემა (როგორც ბროშურაში „პაბედა კადეტოვ ი ზადაჩი რაბოჩავო კლასსა“ გ. 3.) ძნელი მოსალოდნელი იყო ისეთი კაცისაგანაც კი, რომელმაც „დვე ტაქტიკი“ დაწერა. მშვენიერია! ამხ. ლენინის დაცემაზე მასლაათობს რახმეტოვი ასეთ ლოზუნგამდე დაეცა: ძირს კრიტიკა, გაუმარჯოს კადეტებთან კოალიციას!

კ. პ—ოვი.

2 ივლისს რაჭის მაზრაში საერობო და-რაჯთ [illegible] ორი [illegible] ლეჩხუმის მაზრის ს. ჭყვიშს [illegible] და [illegible] სოფლელებს. [illegible] მათ და [illegible] და ქურებათ (რაჭა ლეჩხუმის საზღვარი) [illegible] სასაკვდილოთ [illegible]. [illegible] თავის [illegible], [illegible] და დასჯას გლეხები [illegible].

ამავე თვის [illegible] ივლისს რაჭის მაზრის ს. [illegible] [illegible] მოძრაობის [illegible] [illegible]. [illegible] ლუ [illegible] [illegible], მაგრამ [illegible] [illegible] [illegible] და [illegible]. [illegible] დღეს მოკლულია. კონსტანტინე [illegible] და მღვდელი [illegible] რაჭის მაზრაში [illegible].

ლუარსაბიშვილი.

რუსეთი

ჯარი ღელავს. „ტამბ. გოლ.“ იტყობინება, რომ 20, 21 და 22 ივნისს ქალაქში სალდათების მიტინგები ხდებოდა რკინის გზის ახლო მოედანზე. მიტინგებში უმთავრეს მონაწილეობას კავალერისტები იღებდნენ. სალდათები გაიფიცნენ და ბევრი მოთხოვნები წარადგინეს. სხვათა შორის:

1) პოლიციური სამსახურიდან განთავისუფლება.

2) პოლიციური რწმენის სრული თავისუფლება და ამ საქმეზე დაჭერილი სალდათების განთავისუფლება.

3) სრულიად ვეთანხმებით ჩვენი ხალხის წარმომადგენელ დეპუტატების მოთხოვნებს და ვუერთდებით მშრომელ ჯგუფს.

— პეტროვსკის და ვიბორგის პოლკების სალდათებმა მიტინგზე მიიღეს რეზოლიუცია, რომელშიაც ამბობენ, რომ სალდათები თანაუგრძნობენ განმ თავისუფლებელ მოძრაობას, რომელმაც ახლა მთელი რუსეთი მოიცო, სალდათებს ესმით მიწის და თავისუფლების სურვილის სამართლიანობა და ამისთვის რუსეთის გლეხობას ბრძოლაში მხარს დაუჭერენ.

— რეველში დაბანაკებულ ნოვოჩერკასკის პოლკის ბატალიონს უფროსებმა გახუცხადეს, რომ თუ ეს ბატალიონი გაამართლებს, მთავრობის იმედებს, მაშინ აჯანყებული პრეობრაჟენსკი პოლკის ადგილს დაიჭერს.

ლანდის კუნძულებზე დაბინავებულ რუსეთის ჯარებში მოძრაობა დაიწყო ერთ კუნძულზე სალდათები გაიფიცნენ და მოითხოვეს საჭმლის გაუმჯობესება: შეშინებულმა მთავრობამ დააკმაყოფილა სალდათები. გემზეც არ არის მშვიდობიანობა.

— რკინის გზის მე 3-მე ბატალიონი არეულობისთვის დაითხოვეს. ბატალიონში მარტო 80 კაცი დარჩა.

გლეხთა მოძრაობა. ვორონეჟის გუბერნიის ბალონის მაზრაში გლეხები მემამულეების მამულს 3 დღეა ანადგურებენ. ჯარმაც კი ვერ შეაჩერა სტიქიური მოძრაობა.

— გროდნოს გუბერნიაში კამენეც-პოდოლსკის მაზრაში 23 გლეხი მივიდენ ქიროშსკის მამულში და მუშებს მუშაობაზე ხელი აალებინეს; ამას გარდა დაემუქრენ მემამულეს, რომ თუ დღიურ ფასათ 2 მანეთს არ დააწესებს, ჰირნახული აუკრეფავი დარჩება. გამოძიების შემდეგ მოძრაობის მეთაური ამოაჩინეს.

— ბრესტიის მაზრაში გლეხებმა მუშაობას თავი დაანებეს და მინდვრის მუშებსაც ხელი აალებინეს სამუშაოზე.

პოდოლის გუბერნიაში 8 სოფლის გლეხებმა 20 ივნისს სულყველგან შეწყვიტეს მუშაობა და მოითხოვეს ხელფასის მომატება. მემამულეებმა უარი უთხრეს და სხვა სოფლებიდან მუშები გამოიწვიეს. მოსულ და ძველ მუშებს შეტაკება მოუვიდათ. ზოგ ადგილას გლეხების მოთხოვნანი დააკმაყოფილეს.

პოლტავის გუბერნიაში კონსტანტინოგრადის მაზრიდან საშიში ხმები მოდის. გლეხები ღელავენ და მემამულეების ქონებას იკლებენ. გაგზავნილია კაზაკები.

ტულის გუბერნიაში, სოფელ ხავნიში გაგზავნეს სტრაჟნიკები გლეხთა მოძრაობის ჩასაქრობათ.

— პეტრეპავლოვსკის რამდენიმე სოფელში გლეხებს და კირგიზებს შეტაკება მოუხდათ. 100 კაცზე მეტია დაჭრილი და დახოცილი. შეტაკება მიწის უქონლობის ნიადაგზე მოხდა.

სამინისტროს სამსახურიდან გასვლა. გორემიკინის სამინისტროს სამსახურის გასვლაზე დანამდვილებით ლაპარაკობენ. ახალ სამინისტროზე ჯერ არაფერი იციან.

გადასახადების გადახდაზე უარის თქმა. შინაგან საქმეთა სამინისტროს სამარის გუბერნიიდან მოუვიდა მოხსენება, რომელშიაც ნათქვამია, რომ გლეხები გადასახადებს არ იხდიან აგერ ორ თვეზე მეტია, ერობისგან ნათხოვარ სამუშაო იარაღებს და ცხენებს ყიდიან, სოფლები სრულიად გალატაკდა და ხარჯთ აკრეფა შეუძლებელია. საერობო სამმართველოების კასები ცარიელია.

— 28 ივნისს პეტერბურგის ცეცხლის მქრობ რაზმმა გაფიცვა გამოაცხადა და მოთხოვნები წარუდგინა მთავრობას.

უცხოეთი

უკანასკნელი არჩევნები დანიაში. დანიის სოციალდემოკრატიას არასოდეს არ გაუმარჯვია ისე ბრწყინვალეთ, როგორც უკანასკნელ არჩევნებზე გაიმარჯვა. პარტიამ მიიღო 76,566 ხმა, რაც ამომრჩეველთა მეოთხედს შეადგენს. 114 დეპუტატთა შორის არჩეულ იქმნა 24 სოციალ-დემოკრატი. აქამდის სოციალ-დემოკრატებს მხოლოთ დიდ სამრეწველო ცენტრებში ირჩევდენ. უკანასკნელ არჩევნებზე კი აღმოჩნდა, რომ სოციალდემოკრატიას სოფლის პროლეტარიატის და და წვრილი გლეხკაცობის სიმპატიებიც მოუხვეჭია. ეს საყურადღებო ფაქტია: მიუხედავათ იმისა, რომ არჩევნებში მონაწილეობას იღებდა ახალ შემდგარი რადიკალური პარტია გვარიანი ფართო პროგრამით, რადიკალებმა მაინც დაჰკარგეს რამდენიმე ადგილი. ხალხის ფართო მასსას იმედი გაუცრუვა ბურჟუაზიულმა პარტიებმა და ის სოც.-დემ. რაზმებს მიაწყდა.

მუშათა ცხოვრება.

თბილისის მეწაღეების და შეგირდების მოთხოვნა. ჩვენ თბილისის მეწაღეებმა და შეგირდებმა, ვიქონიეთ მსჯელობა ჩვენ ეკონომიურ მდგომარეობაზე და გადავწყვიტეთ ჩვენი პროფესიის მუშების გაფიცვა, რომ ამითი გავაუმჯობესოთ ჩვენი აუტანელი მდგომარეობა. გადავწყვიტეთ მტკიცეთ დავიცვათ ჩვენი მოთხოვნანი და არ დავადგეთ მუშაობას, სანამ იგინი სავსებით არ იქნებიან შესრულებულნი ხაზეინებიდგან. აი მათი მოთხოვნანი: 1) რვა საათის სამუშაო დღე. 2) მუშების მიერ მუშების მიღებ-დათხოვნა; 3) იმ შეგირდებს ვისაც ახალ საქონელს ამზადებინებენ მიეცეს 30 კ. ახლად მიღებულს-კი—20 კ. 4) მოისპოს აგრეთვე ხაზეინების სახლში და შეგირდების ბინაზე მუშაობა; 5) უქმე დღეებზე მოგვეცეს სრული ჯამაგირი; 6) უქმის წინა დღეს ერთი საათით ადრე შაბაში (მუშაობაზედ ხელის აღება); 7) ავათ მყოფობის დროს ერთი თვის ჯამაგირი ადგილის შენახვით; 8) მოისპოს დუქნებში ბინადრობა და მიეცეს ცალკე ბინის ფული; 9) მიეცეს შეგირდებს 2 კვირაში ერთხელ აბანოს ფული 30 კაპ. 10) ზრდილობიანი მოპყრობა; 11) არ მიიღოს 13 წლისაზე ნაკლები შეგირდები; 12) შეგირდების ვადა შემცირდეს სამ წლამდე; 13) მოისპოს სოსტატო გადასახადი; 14) კვირაში ერთხელ საცვლების გამოცვლა შეგირდებისათვის; 15) კვირა-უქმეებში ფაჩრობის მოსპობა; 16) ხაფხულობით მიღებული მუშების რიცხვი ზამთრობით არ შემცირდეს; 17) გაფიცვის დროს მოგვეცეს სრული ჯამაგირი; 18) წელიწადში ერთი თვის დასვენება ჯამაგირის შენახვით.

—

ავლაბრის საპონიკების შეგირდების მოთხოვნები. 1) 8 საათის მუშაობის დღე. 2) იმ შაგირდებს რომლებიც ახალ საქმეს აკეთებენ მიეცეთ დღეში 30 კ. პურის ფული დანარჩენი-20. 3) შაგირდებს „ხაზეინი“ სახლში არ უნდა აკეთებინებდეს რამე საქმეს. 4) უქმე დღეებში ეძლიოთ სადილის ფული. 5) უქმე დღეების წინა დღეს ერთი საათით ადრე დათხოვნა საქმიდგან. 6) ავადმყოფობის დროს მკურნალი და წამლები ხაზეინის ხარჯზე უნდა იყოს. 7) შეგირდებს მიეცეს თვეში ორჯელ 30 კაპ. აბანოს ფული. 8) ხაზეინები უნდა კარგათ მოექცნენ შეგირდებს. 9) შეგირდი არ უნდა მიიღონ 13 წლიდგან ნაკლები ყმაწვილი. 10) შეგირდები 3 წლის ვადაზედ მეტათ არ უნდა მიიღონ. 11) კვირაში ერთხელ თეთრეულის გამოცვლა და გარეცხა ხაზეინის ხარჯზე. 12) გაფიცვის დროს ეძლიოს რაც ერგება. 13) წელიწადში ერთი თვე თავისუფალი უნდა ქონდეთ.

—

პირველი რაიონი. აგერ კვირა ნახევარია მეწაღეების გაფიცვა გრძელდება, ზოგიერთმა ხაზეინებმა დააკმაყოფილეს და მათ მოთხოვნილებაზე ხელიც მოაწერეს; სამაგიეროთ ზოგიერთნი ძალიან გაკაჟებულნი არიან. ოთხი ხაზეინი, მათ რიცხვში „ფლორა“ და ცვეტოჩნიქოვი სალდათებს ამუშავებენ. თავის „კაი კაცობით“ ცნობილმა დანიილოვმა თავისი მებალე დაითხოვა იმ მუქარით, რომ თუ თავიდან არ მომშორდები ტიმოფეევს შევატყობინებ და ტყვიით დაგახვრეტინებო. გუშინდელმა გაფიცულთა კრებამ ერთ მათ გადასწყვიტა ბოიკოტი გამოუცხადოს დანიილოვს.

ამიტომ მებაღეთა გაფიცვის ბიურო სთხოვს თანაგრძნობ ამხანაგ მებაღეებს და მებაყლეებს; პირველთ—არ დაიჭირონ მასთან მებაღის ადგილი და მეორეთ არ იყიდონ მისგან არავითარი არც ხილი და არც წვანილი.

დეპეშები

(„პეტერბურგის სააგენტოსაგან“)

5 ივლისი.

პეტერბურგი „რუსსკი ინვალიდში“ დაბეჭდილია ლეიბ-გვარდიის პრეობრაჟენსკი პოლკში მომხდარი არეულობის ნამდვილი ცნობები. მაისის დამლევს კრასნოე სელოში დაბანაკებულ ჯარის ბინასთან რევოლიუციონერები მიტინგებს მართავდენ მიტინგს სალდათებიც ესწრებოდენ. პრეობრაჟენსკის პოლკის სალდათებმა რამდენჯერმე დაარღვიეს დისციპლინის წესები. 6 ივნისს კი დიდი არეულობა მოხდა. ოფიცრებმა და უფროსებმა ეს უმაღლეს მთავრობას არ შეატყობინეს, რადგანაც, იმედი ჰქონდათ, რომ პეტერგოფში გადაყვანით დაამშვიდებდენ აჯანყებულებს იმედი გაუცრუვდათ, 10 ივნის დივიზიის უფროს გენერალ ოზიოროვს სალდათებთან მოლაპარაკება ქონდა 19 წარდგენილ მოთხოვნებზე.

გენერლის აზრით მოთხოვნებს ეკონომიური ხასიათი ჰქონდა და სალდათებიც დაპიოდენ დამშვიდებას. მაგრამ მოძრაობამ პოლიტიკური ხასიათი მიიღო და როცა მთავრობამ სალდათი მასინის და უნტერ-ოფიცერი პრუტკოვის დატუსაღება მოინდომა, სალდათები კვლავ აჯანყდენ. გამოძიება სწარმოეს.

ბობროვი აგრარული მოძრაობა მძვინვარებს. 200 ვერსტის მანძილზე გლეხები ყველაფერს ანადგურებენ. მემამულეები გარბიან ქალაქებისკენ ბევრგან დაჭრილები და მოკლულებიც არიან. 15 ადგილას ცეცხლია. ქალაქსაც აკლება მოელის. მოვიდა გუბერნატორი კაზაკებით და დრაგუნებით; რამდენიმე მილიონის ზარალია.

პეტერბურგი. მთელი რუსეთის მესაკუთრეების კავშირის დამფუძნებელმა კრებამ მიიღო კავშირის წესდება. გამოირკვა ორი მიმართულება: ზოგი ამბობს, რომ საჭიროა მძლავრი პოლიტიკური პარტიის შექმნა, რევოლიუციონურ სოციალიზმთან და ანარხიზმთან საბრძოლველათ, კერძო საკუთრების დასაცველათ.

— გაიფიცენ ტყის ბარჟების მუშები.

— ორი დღეა იწვის უშველებელი ტყე. პეტერგოფის მაზრაში, ბევრი ტყეები დაიწვა. ზარალი დიდია. გაიფიცენ ნევის, მოიკის, და ეკატერინეს არხის გემების მუშები.

იუზოვკა. ლიდიევის მაღაროების მმართველობამ მუშების მოთხოვნები არ დააკმაყოფილა. მუშებში დიდი მღელვარებაა.

თეირანი. მღელვარება ძლიერდება. სალდათებისგან მოკლული სეიდის გასისხლიანებული პერანგი სამღვდელოებამ ჯოხზე წამოაცვა და მანიფესტაცია გამართა. ჯარმა გზა გადუღობა. მეჩეთის გალავნიდან სამღვდელოებამ ჯარს ქვები დაუშინა. სალდათებმა ისროლეს. 10 კაცზე მეტი მოკლული. თეირანის ამბებმა კუმაში და კაზვინშიც მღელვარება გამოიწვია.

პეტერბურგი. გადასწყვიტეს მოსავლის აკრეფის შემდეგ სამხედრო წესის მოხსნაზე აღძრან შუამდგომლობა.

ატკარსკი. სადგურ ვიხლიარკასთან დასწვეს აუარებელი პურის მოსავალი. გაფიცვების გამო მოსავალი გარეთ რჩება და ლპება.

პეტერბურგი. 33-თა კომისიამ გადასწყვიტა წინადადება მისცეს სახელმწიფო სათათბიროს 3 დეპუტატი გააგზავნონ ზადონის მაზრაში. აგრარული მოძრაობის ადგილობრივ გამოსაკვლევათ და გლეხკაცობაში დუმის მოქმედების შესახებ ცნობების გასავრცელებლათ.—დღეს დაიწყო თამბაქოს ფაბრიკებში მომუშავეთა საერთო გაფიცვა. გაფიცულია 6500 კაცი. წამოყენებულია შემდეგი მოთხოვნები: ხელფასის მომატება, ათ საათიანი სამუშაო დღე, ჯარიმების და ზედმეტი სამუშაოს მოსპობა და სანიტარული პირობების გაუმჯობესება. გაფიცვა მშვიდობიანათ მიდის.

ლონდონი. გუშინ გაიხსნა საერთაშორისო სოციალისტური კომიტეტის სხდომა. კრება დახურულ კარებში ხდება. თავმჯდომარე მიესალმა რუსს ანიკინს. შემდეგი სიეზდი მოხდება შტუდგარდში.

ეკატერინოსლავი. სახელმწიფო დუმის წევრები ვოზოვიკმა და მიხაილიჩენკომ შემოიარეს მთელი გუბერნია და ლექციები წაიკითხეს დუმის მოქმედების შესახებ. გლეხები და მუშები რეზოლიუციებს ღებულობენ, რომელშიც თანაგრძნობას უცხადებენ „მშრომელთა ჯგუფის“ მოქმედებას.

პეტერბურგი სახელმწიფო საბჭოს კომისიამ აუცილებლათ სცნო სიკვდილით დასჯის მოსპობა, გარდა იმ შემთხვევების, როცა დამნაშავე მეფის, დედოფლის და მემკვიდრისა მოკვლის განზ ახვა ან დიდი სახელმწიფო ღალატი ბრალდება. კომისიამ ქალების, ბავშებს 70 წ. გადაცილებულ ბებრების სიკვდილით დასჯის წინაალმდეგია.

მოსკოვი 4000 მეპურე-შეგირდებმა ქალაქის თავს განცხადება გადასცეს, რომ გაფიცვას ახდენენ, იმიტომ რომ ხაზეინები არ აკმაყოფილებენ მათ მოთხოვნებს. ისინი მზათ არიან ზომები მიიღონ რათა უპუროთ არ დატოვონ ქალაქი და ამიტომ წინადადებას აძლევენ თვით მართველობას იაფ ფასში დაიქირაონ ისინი.

პეტერბუგი. პოდოლის გუბერნატორის ტელეგრამის პირი. ებრაელებს სასწავლებელთან ხალხმა სროლა აუტეხა სალდათებს რომელთაც რაშკოვში დაჭერილი ტუსაღები მიჰყავდათ. სალდათებმა სროლითვე უპასუხეს. დაჭრილი ან მოკლული არავინაა. დაჭერილია ორი კაცი.

რედ.-გამომც. **ნ. ახმეტელაშვილი.**

ელექტრო-მბეჭდავი „ლამპარი“ სემენოვის ქ. № 4.